



Študentská vedecká aktivita

Podujatia Banskej Bystrice ako Európskeho mesta športu 2017 a súčasná ponuka cestovného ruchu mesta

Miroslava Panáková a kolektív

Sekcia: cestovný ruch

Konzultant: Ing. Ľudmila Elexová, PhD.

Banská Bystrica
2017

Obsah

Úvod	3
1. PRIMÁRNA PONUKA MESTA BANSKÁ BYSTRICA	4
1.1 Kultúrno-historický potenciál mesta Banská Bystrica	4
1.1.1 Mesto Banská Bystrica	4
1.1.2 Okolie Banskej Bystrice	6
1.2 Prírodný potenciál mesta Banská Bystrica a jeho okolia	8
1.3 Divadlá, múzeá, galérie v meste Banská Bystrica a jeho okolí	9
1.4. Organizované podujatia	10
2. SEKUNDÁRNA PONUKA MESTA BANSKÁ BYSTRICA	11
2.1 Ubytovacie zariadenia	12
2.1.1 Ubytovacie zariadenia v meste Banská Bystrica	13
2.1.2 Ubytovacie zariadenia v okolí mesta Banská Bystrica	14
2.2 Pohostinské zariadenia v Banskej Bystrici	15
3. ŠPORTOVÉ PODUJATIA V BANSKEJ BYSTRICI 2017	17
4. PRÍKLADY DOBREJ PRAXE PRODUKTU MESTA V KOMBINÁCIÍ SO ŠPORTOVÝMI PODUJATIAMÍ ..	19
4.1 Biela noc a Medzinárodný maratón mieru	20
4.2 Farbám neutečieš a CORAZON – Deň otvorených dverí Olomouc	21
4.3 Olomoucký 1/2 Maratón a Moravia Sport Expo 2017	21
4.4 Ratrak Stage Party Priehyba a Hero Season Trophy Jasná Nízke Tatry	21
4.5 Mesto Stoke on Trent – US Girls Rocks a Veľký rodinný víkend	22
Záver	22
Zoznam použitej literatúry	23

Úvod

Cieľom práce je preskúmať súčasnú ponuku cestovného ruchu mesta Banská Bystrica a ponuku športových podujatí ako Európskeho mesta športu 2017 (EMŠ 2017) ako predpoklad tvorby produktu mesta BB so zameraním na účastníkov športových podujatí. Cieľ naplníme v 4 čiastkových cieľoch:

1. Preskúmať ponuku mesta Banská Bystrica a identifikovať hlavné atraktivity mesta
2. Preskúmať ponuku športových podujatí mesta Banská Bystrica ako EMŠ 2017 s dôrazom na segmenty účastníkov podujatí
3. Preskúmať príklady dobrej praxe produktu mesta v kombinácii so športovými podujatiami
4. Navrhnuť možnosti produktu mesta Banská Bystrica so zameraním na účastníkov športových podujatí.

Práca využíva sekundárne zdroje údajov, využíva teoretické metódy skúmania komparácia, abstrakcia, indukcia, dedukcia, a i. Prehľad metód a zdrojov údajov uvádzame v nasledovnej schéme.

PONUKA MESTA BANSKÁ BYSTRICA	
zdroj údajov:	sekundárne údaje o produkte mesta (ponuke)
metódy:	teoretické metódy: komparácia, abstrakcia, indukcia, dedukcia, a i.
výsledok:	identifikácia hlavných atraktivít mesta charakteristika segmentov návštevníkov, pre ktoré je ponuka určená
PONUKA ŠPORTOVÝCH PODUJATÍ MESTA BANSKÁ BYSTRICA AKO EMŠ 2017	
zdroj údajov:	sekundárne údaje (kalendár podujatí- webové sídlo Banskej Bystrice ako EMŠ 2017, mesta Banská Bystrica a i.)
metóda:	teoretické metódy: komparácia, abstrakcia, indukcia, dedukcia, a i.
výsledok:	Identifikácia podujatí rozdelenie športových podujatí podľa konkrétnych segmentov
DOBREJ PRAXE PRODUKTU MESTA V KOMBINÁCIÍ SO ŠPORTOVÝMI PODUJATIAMÍ	
zdroj údajov:	sekundárne údaje
metódy:	teoretické metódy: komparácia, abstrakcia, indukcia, dedukcia, a i.
výsledok:	Výber príkladov dobrej praxe s možnosťou využitia pri návrhu produktu banská Bystrica ako EMŠ 2017.
PONUKA MESTA POČAS ŠPORTOVÉHO PODUJATIA	
→ ? ČO PONÚKNE MESTO	
→ ? V RÁMCI AKÉHO PODUJATIA	KONKRÉTNEMU SEGMENTU ? ←

Schéma 1 Metodika práce.

Zdroj: Vlastné spracovanie, 2017

V závere práce je náčrt možností využitia ponuky mesta Banská Bystrica pri tvorbe produktu pre účastníkov športových podujatí.

1. PRIMÁRNA PONUKA MESTA BANSKÁ BYSTRICA

Primárna ponuka sa spája s prírodným a kultúrno-historickým potenciálom krajiny pre cestovný ruch. Primárna ponuka môže byť určovaná prírodnými podmienkami alebo vytvorená činnosťou človeka, ktorú, podľa Gúčik (2010) tvoria kultúrno-historické podmienky a organizované podujatia.

Pričom prírodné podmienky sú tvorené geomorfologickými pomermi, klimatickými, hydrologickými a biogeografickými podmienkami. Na druhej strane kultúrno-historické podmienky zahŕňajú architektonické svetské pamiatky, umelecko-výtvarné diela, folklór, archeologické náleziská vo voľnej prírode a muzeálne zbierky, historické miesta bojov či kultúrno-osvetové zariadenia. Dynamizujúcou zložkou primárnej ponuky sú organizované podujatia. Môže ísť o kultúrne či športové podujatia, obchodné udalosti, náboženské udalosti a spoločenské či politické udalosti, kedy je cieľom týchto podujatí zvýšenie atraktívnosti a návštevnosti cieľových miest, predĺženie sezóny atď. (Gúčik, 2010).

1.1 Kultúrno-historický potenciál mesta Banská Bystrica

Banskú Bystricu môžeme nazvať mestom s kráľovskou históriou. Môžeme ho ale tiež nazvať „medené“ mesto s baníckou históriou či centrum národného odboja za čias Slovenského národného povstania. Centrum pozornosti si preto zaslúži historické námestie, meštianske domy, múzeá či diela novodobej architektúry.

1.1.1 Mesto Banská Bystrica

Matejov dom je päťposchodový dom, postavený v druhej polovici 15. storočia. Na fasáde budovy môžete nájsť erb kráľa Mateja Korvína a jeho manželky Beatrix. Zaujímavý je svojim včlenením do susednej baníckej bašty. V súčasnosti je sídlom expozície Stredoslovenského múzea venovanej dejinám Banskej Bystrice.

Kostol Nanebovzatia Panny Márie bol postavený v 13. storočí na základoch románskej baziliky a je najstaršou stavbou mesta. Vnútri môžete nájsť veľké množstvo gotických pamiatok: bronzovú krstiteľnicu, oltár v Kaplnke sv. Barbory pochádzajúci z ateliéru Majstra Pavla z Levoče a súsošie Ježiš na Olivovej hore, umiestené v nike na južnej fasáde kostola.

Okolo roku 1500 bolo postavené Praetorium, ktoré v minulosti slúžilo ako sídlo mestskej správy. Okrem gotických stavebných prvkov obsahuje aj renesančné prvky, napr. loggia

prekrytá krížovou klenbou na prvom poschodí alebo stopy po barokovej prestavbe v 18. storočí. V súčasnosti slúži budova ako výstavné priestory Stredoslovenskej galérie.

Stavba mestského hradu bola dokončená v roku 1512 výstavbou Barbakanu, ktorý obklopoval mestskú vežu s tromi zvonmi. Najťažší váži skoro jednu tonu. Okolo hradu bola vytvorená umelá vodná priekopa. V súčasnosti sa v priestoroch nachádza kaviareň a reštaurácia, konajú sa tu tiež koncerty a iné podujatia.

V hornej časti námestia sa nachádza hodinová veža, ktorá bola postavená v polovici 16. storočia. Turisti môžu vystúpiť na vyhliadku vo výške 20 m nad námestím. Veža má 101 schodov a kvôli nakloneniu o 68 cm sa jej hovorí „šikmá“.

V hornej časti námestia sa nachádza tiež kostol sv. Františka Xaverského zo začiatku 18. storočia. Dodnes slúži ako katedrálny chrám banskobystrického biskupa. Bol postavený podľa predlohy kostola Il Gesu v Ríme. Interiér katedrály je podľa motívov liturgickej reformy Druhého vatikánskeho koncilu. Jeho posledná renovácia bola v roku 2001.

V roku 1719 skončila v meste morová epidémia a ako poďakovanie bol pred hodinovú vežu postavený morový stĺp so sochou Panny Márie. Autor tohoto stĺpu je neznámy.

Uprostred námestia sa nachádza kamenná fontána, ktorej história siaha pravdepodobne až do 16. storočia. Do dnešnej podoby bola prestavená v prvej polovici 20. storočia. V roku 2009 prešla kompletnou rekonštrukciou a bola doplnená zvukovými a svetelnými efektami.

Nedaleko fontány je čierny žulový obelisk z roku 1945. Obelisk vznikol ako pamiatka na sovietskych a rumunských vojakov, ktorí boli zabití pri oslobodzovaní mesta počas 2. svetovej vojny.

Budova radnice vznikla v 15. storočí spojením dvoch gotických domov a svojmu účelu slúžia dodnes. Zachovali sa v nej veľké množstvo pamiatok: neobarokový medený luster, pôvodné dvere s vročením 1698, vzácne fresky či klenby.

Thurzov dom stojí na námestí a svoj názov získal roku 1459, kedy sa v ňom usídlila Thorzovsko-Fuggerovská obchodná spoločnosť. Na fasáde sa zachovala renesančná sgrafita a vnútri tzv. „zelená sieň“ so vzácnou freskovou výzdobou. V súčasnosti tu sídli jedna z expozícií Stredoslovenského múzea.

V Bethlenovom dome zasadal roku 1620 uhorský snem, ktorý zvolil Gabriela Bethlena za uhorského kráľa. Dnes je sídlom Stredoslovenskej galérie.

Benického dom kúpil roku 1656 Tomáš Benický, ktorý dal postaviť otvorenú arkádovú loggiu so šiestimi oblúkmi na kamenných stĺpoch ovinutých viničom. Ďalší majiteľ domu, Ladislav Szentiványi, nechal nad vstupný portál osadiť svoj erb, pri ktorom stoja baníci v dobovom odeve.

Dominik Skutecký, jeden z najvýznamnejších realistických maliarov na prelome 19. a 20. storočia, si nechal postaviť na Hornej ulici rodinnú vilu podľa vlastného návrhu v neorenesančnom štýle.

Župný dom vznikol spojením dvoch renesančných budov. V 2. polovici 18. storočia bol barokovo prestavaný. Svoj názov získal od toho, že tu sídlila zvolenská župa. V súčasnosti sa v budove nachádza Štátna vedecká knižnica a Literárne a hudobné múzeum.

Roku 1969 bola dokončená stavba pamätníka a múzea slovenského národného povstania. Stavba je prepolená, čo má poukázať na boj dvoch strán počas 2. svetovej vojny. Vo vnútri sa nachádza Múzeum slovenského národného povstania. Vedľa pamätníka sa nachádza tiež expozícia ťažkej bojovej techniky z 2. svetovej vojny.

Na Kalvárii na hore Urpín sa nachádza križová cesta, aleja, Kostol Povýšenia Svätého Kríža a kláštor.

Hvezdáreň v Banskej Bystrici vznikla v roku 1961 na kopci Vartovka, na mieste bývalej strážnej veže. Hvezdáreň je pre verejnosť otvorená od apríla do októbra, v piatok a v sobotu.

1.1.2 Okolie Banskej Bystrice

Dvadsať kilometrov od Banskej Bystrice sa nachádza bývalé kráľovské mesto Zvolen. Dominuje mu Zvolenský zámok, ako skvost stredovekej architektúry. Ďalej tu môžeme nájsť zrúcaninu Pustého Hradu, kde stále prebieha aktívny archeologický výskum. Veľkej obľube sa tešia predstavenia v Divadle Jozefa Gregora Tajovského.

Špania Dolina leží 12 kilometrov severne od Banskej Bystrice. Tejto obci ležiacej v Starohorských vrchoch dominuje pôvodný ranogotický Kostol Premenenia Pána z roku 1254, ku ktorému vedie drevené kryté schodisko so 162 drevenými schodmi. Na námestí je budova Klopačky zo 16. storočia. V obci sa nachádza aj kaplnka Božieho hrobu zo 17. storočia, ktorá je zmenšenou kópiou Božieho hrobu v Jeruzaleme a ako jediná na Slovensku sa zachovala do dnešných čias. V obci nájdete tiež typické banícke domy z 19. storočia, omietané hlinou a bielené vápnom s drevenou šindľovou strechou. Banícku históriu pripomína banský náučný chodník.

Banská Štiavnica je od Banskej Bystrice vzdialená necelých 50 kilometrov. Mesto má bohatú banícku minulosť. Dodnes sa tu zachovali tunely, banícke veže a iné objekty spojené s baníctvom. Tieto pamiatky v meste a v okolí sú zapísané v Zozname svetového kultúrneho dedičstva UNESCO. Okrem baníckych pamiatok nájdeme v meste barokovo-klasicistický

kaštieľ, ktorý bol roku 1744 postavený na mieste predchádzajúceho gotického hradu. V kaštieli sa dnes nachádza zbierka nábytku a poľovnícka expozícia.

Staré Hory leží 15 kilometrov od Banskej Bystrice. Tato stará banícka osada je známa ako katolícke pútnické miesto, ktorej púte siahajú až do 15. storočia. Dominantou obce je pôvodne gotický kostol z roku 1499, ktorý bol prestavaný najprv do barokového, neskôr do klasicistického štýlu.

Mesto Turecká leží necelých 20 km od Banskej Bystrice. Mesto má uhliarsku tradíciu, o ktorej sa môžete dozvedieť viac pri ceste po Uhliarskom náučnom chodníku.

Kremnica sa nachádza 25 kilometrov od Banskej Bystrice. V minulosti sa tu od 10. storočia ťažilo zlato, vďaka čomu bolo jedným z najbohatších miest v Uhorsku. Nachádza sa tu tiež najstaršia mincovňa na svete, ktorá vyrába mince od roku 1328 dodnes. V meste je také hrad zo 14. – 15. storočia. V hradnom areáli je aj gotický kostol svätej Kataríny.

Čiernohronská lesná železnica slúžila v minulosti na zvážanie dreva v doline rieky Čierny Hron. V súčasnosti je využívaná turistami.

Hlavnou dominantnou obce Slovenská Ľupča je Hrad Ľupča. Pochádza z 13. storočia a je prístupný verejnosti. Zaujímavosťou Slovenskej Ľupče je tiež Archeopark Kláštorisko.

V obci Hronsek sa nachádza drevený artikulárny evanjelický kostol s drevenou zvonnicou zapísaný do Zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO. Ďalej sa tu tiež nachádza goticko-renesančný kaštieľ z roku 1576 alebo tiež Vodný hrad.

Stredoveké kráľovské banské mesto Ľubietová je vo svete známe vďaka liberheniu, ktorý bol prvýkrát opísaný práve v meste a podľa nej bol aj pomenovaný. V meste môžeme nájsť mestský dom, ktorého staviteľom bol taliansky kamenársky majster, alebo veľké množstvo kostolov.

Čerín je známy vďaka opevnenému gotickému kostolu sv. Martina s hodnotnými gotickými freskami a charakteristickou drevenou zvonnicou.

Banskú minulosť pripomínajú v obci Poniky pozostatky banských diel i starej banskej haldy. Nachádza sa tu také kostol sv. Františka z Assisy v gotickom štýle, ktorý dal roku 1310 postaviť uhorský arcibiskup. Obsahuje komplex vzácnych nástenných malieb.

V roku 1945 nacistické oddiely prepadli a vypálili obec Kalište, pričom zavraždili 14 jej obyvateľov. Z obce sa zachovali iba dva domy a kamenné základy ostatných domov. Dnes je Národnou kultúrnou pamiatkou, pamätným miestom Slovenského národného povstania a súčasťou expozície Múzea SNP.

Nedaleko obce Dolný Harmanec sa v doline Rakytovo nachádza unikátny drevený vodný žľab z 19. Storočia, ktorý slúžil na splavovanie dreva.

Segment návštevníkov. Architektonický a historický význam vyššie uvedených budov ocení každý, kto takéto pamiatky vyhľadáva či už kvôli poznávaniu alebo fotografovaniu. Hora Urpín zaujme najmä návštevníkov, ktorí sú priaznivcami náboženského cestovného ruchu. Hvezdáreň najmä vďaka svojej vzdelávacej činnosti priláka nadšencov astronómie, ktorí ju navštívia za účelom nielen vzdelanie ale aj len tak zo zvedavosti. Náučné chodníky zaujmú milovníkov prechádzok, ktorí sa radi niečo nové dozvedia. Chodníky sú určené pre všetky vekové kategórie, záleží ale na dĺžke chodníka a na obťažnosti terénu – čím dlhší alebo čím obťažnejší chodník, tým zaujme menej ľudí.

1.2 Prírodný potenciál mesta Banská Bystrica a jeho okolia

Kúsok za mestom sa nachádza Suchý vrch. Na tomto vrchu je vyhliadka Trávny Ždiar, na ktorú je samozrejme dobrodružstvo sa dostať, lebo cesta vedie po rebríkoch, pomedzi stromy a balvany.

Vo Zvolene, konkrétne v Arboréte Borová hora, sa nachádza najväčšia zbierka ruží na Slovensku. Sliač, alebo „Perla Pohronia“, je dlhodobo známe svojimi liečivými prameňmi, ktorých zázračné účinky ocenili aj významné osobnosti. Kúpele navštívili napr. Matej Korvín, Božena Nemcová, Matej Bel nebo treba T. G. Masaryk.

Bystrianska jaskyňa, nachádzajúca sa v obci Bystrá, bola objavená v roku 1923. Vnútri je situovaná výzdoba a niekde môže návštevník vidieť aj aragonit.

V obci Kováčová sa nachádzajú kúpele Kováčová, zamerané na liečenie ochorení pohybového a nervového ústrojenstva. Termálnu minerálnu vodu využíva aj celoročne otvorený Holidaypark Kováčová.

Nedaleko mesta Ľubietová sa nachádza geografický stred Slovenska – vrch Hrb.

Pri obci Čerín sa nachádza jeden z najvýdatnejších zdrojov minerálnej vody na Slovensku.

Nedaleko obce Dolná Mičiná sa nachádza Národná prírodná rezervácia Mičinské travertíny, ktorú tvorí sústava niekoľkých travertínových kupol s jazierkami a neustále pramenicou minerálnou vodou.

V blízkosti obce Badíl leží národná prírodná rezervácia Badínsky prales s vodopádom vysokým 3 metre.

Nedaleko obce Králiky sa nachádza prírodná pamiatka Králická tiesňava, ktorou vedie náučný chodník a tiež nachádza sa tu tiež Králický vodopád s výškou 7 metrov.

Tajov je vstupnou bránou do Kremnických vrchov. Nachádza sa tu historicky významné sedlo Tunel, známe aj pod názvom Görgoiho tunel, ďalej však 18 metrov vysoká svahová travertínová Tajovská kopa s kaskádovitým vodopádom a kvapľovými útvarmi.

V obci Dolný Harmanec je východisko na návštevu Harmaneckej jaskyne alebo na túru cez Tufnú či Zalámanú, na Krásny kopec a ďalej do Kráľovu studňu, kde sa nachádza hotel a Park tmavej oblohy Veľká Fatra. Tento park je špecificky chránené územie, avšak ochrana ne netýka znehodnotenia prírody ako takej, týka sa svetelného znečistenia, kvôli ktorému nie sú vidieť na nočnej oblohe hviezdy.

Obec Donovaly sa nachádza v rozľahlom horskom sedle v tesnom susedstve Národného parku Nízke Tatry. Je tu lyžiarske stredisko Park snow Donovaly, FUN aréna alebo rozprávková dedina Habakuky.

V obci Dolný Jelenec začína náučný chodník Jozefa Dekreta Matejovie, čo bol významný slovenský lesník. Chodník vedie cez Národný park Veľká Fatra alebo Starohorskými vrchmi a ponúka nádherné výhľady do okolia.

Segment návštevníkov. Prírodné atraktivity zaujmú hlavne aktívnych návštevníkov, a to preto, že k daným pamiatkami musia ísť pešo. Čím dlhšia alebo obťažnejšia cesta k pamiatke, tým menej návštevníkov bude ochotných sa vydať k nej na cestu. Čo sa týka kúpeľov, tie zas vyhľadávajú pasívny návštevníci, ktorí sa chcú zrelaxovať „posedením si pri teplom prameni“.

1.3 Divadlá, múzeá, galérie v meste Banská Bystrica a jeho okolí

Mesto Banská Bystrica. Bábkové divadlo na Rázcestí funguje už vyše päťdesiat rokov. Jeho tvorba nie je zameraná len pre deti, ale aj pre dospelých. Pre deti sú určené hlavne predstavenia s bábkou, pre dospelých rôzne divadelné metódy.

Divadlo Štúdio tanca je profesionálne divadlo, ktoré prináša originálne tanečné projekty. Toto divadlo zaujme hlavne milovníkov tanca, ktorí obľubujú tento štýl.

Mestské divadlo – Divadlo z Pasáže je profesionálnym súborom, ktorý sa špecializuje na zdravotne znevýhodnených a snaží sa ich umelecky vzdelávať.

Štátna opera je najmladšou opernou scénou na Slovensku. Vo svojom repertoári má opery, operety balety alebo tiež muzikály.

Stredoslovenská galéria sa zameriava na moderné a súčasné umenie. Ako sme sa už zmienili, galéria sídli v troch historických budovách na námestí – v Bethlenove dome a v Praetoriu sú krátkodobé výstavy, vo vile Dominika Skuteckého je stála výstava jeho diel. Galéria zaujme milovníkov umenia podľa typu súčasnej výstavy.

Stredoslovenské múzeum sídli v 3 budovách a je zamerané hlavne na vývoj prírody a spoločnosti mesta a okolia. V Thurzovom dome je možnosť vidieť dobový meštiansky nábytok a expozíciu baníctva. V Matejove dome sú najvzácnejšie zbierky, expozície chladných zbraní alebo replika slovanskej polozemnice. V jednej miestnosti je veľká zbierka zobrazujúca históriu rôznych remesiel. V Tihányiovskom kaštieli je zas expozícia zameraná na prírodu stredného Slovenska. Múzeum je vhodné ako pre školské výlety, tak aj pre jednotlivcov zaujímajúcich sa o históriu.

V župnom dome sa nachádza Štátna vedecká knižnica a Literárne a hudobné múzeum. Môžete tam vidieť Bábkarský salón zaoberajúci sa históriou tradície bábkarstva. Ďalej je možné vidieť expozíciu Ľudové hudobné nástroje, ktoré si môže návštevník aj vyskúšať. Štátna vedecká knižnica je určená pre študentov a pre ľudí, ktorí dávajú prednosť odbornej literatúre. Literárne a hudobné múzeum zaujme hlavne rodiny s deťmi.

Súčasná expozície v Múzeu SNP bola otvorená v roku 2004 pri príležitosti 60. výročia SNP. Expozície je zameraná na rozhodujúce udalosti na Slovensku v rokoch 1918 – 1948 v kontextu s Európou. Múzeum je vhodné pre školské výlety v rámci vyučovania dejepisu, ďalej tiež pre jednotlivcov, ktorí sa chcú dozvedieť viac o histórii štátu.

Okolie Banskej Bystrice. Vo Zvolene sa nachádza Lesnícke a drevárske múzeum. V obci Podhonice môžeme nájsť Slovenské lyžiarske múzeum dokumentujúce lyžiarsku históriu za posledných 130 rokov a obsahuje bohatú zbierku lyží, trofejí, pohárov apod.

1.4. Organizované podujatia

Každoročne organizované podujatia v Banskej Bystrici zobrazuje Tabuľka 1. Väčšina podujatí je zameraná na rodiny s deťmi alebo priaznivcov konkrétneho štýlu hudby. Teoreticky by mohli byť všetky podujatia zlučiteľné so športovou aktivitou, ale segment organizovaných podujatia mesta je iný, než segment, ktorý sa zúčastňuje športových podujatí.

Tabuľka 1 Organizované podujatia v Banskej Bystrici

Podujatie	Trvanie	Popis	Zlučiteľné - šport
Banskobystrická hudobná jar	marec - máj	Festival vážnej hudby	Áno

Otváranie Bánoša	apríl	Tradičné gastronomické podujatie	Áno
United Europe Jazz Festival	máj	Medzinárodný jazzový festival	Áno
Banskobystrické kultúrne leto	jún - september	Hudobno-kultúrny program	Áno
Dni mesta Banská Bystrica	jún - august	Kultúrny program	Áno
The Legits Blast	júl	Medzinárodný hip-hopový festival	Áno
Oslavy Slovenského národného povstania	29. august	Oslavy výročia SNP	Áno
Operalia	august	Medzinárodný operný festival	Áno
Medzinárodné letecké dni SIAF	august – letisko na Sliači	Letecké divadlo	Áno
Radvanský jarmok	september	Tradičný jarmok, medzinárodný festival bábkového divadla	Áno
Medzinárodná výstava mačiek	október	Výstava mačiek	Áno
Barbakan	október	Multižánrový festival	Áno
Banskobystrická hudobná jeseň	október - november	Koncerty klasickej hudby	Áno
Banskobystrické Vianoce	december	Vianočný trh a sprievodný kultúrny program	Áno
Majstrovstvá Slovenska a Európy vo varení a jedení bryndzových halušiek	September	Súťaž vo varení a jedení bryndzových halušiek	Nie

Prameň. Vlastné spracovanie, 2017.

2. SEKUNDÁRNA PONUKA MESTA BANSKÁ BYSTRICA

Sekundárna ponuka vytvára podmienky pre využívanie primárnej ponuky. Tvoria ju tri skupiny faktorov, a to infraštruktúra cestovného ruchu, všeobecná infraštruktúra a inštitúcie cestovného ruchu v cieľových miestach (Gúčik, 2010).

Infraštruktúra cestovného ruchu, podľa C. Kaspar (In Gúčik, 2010, s. 172), predstavuje súbor zariadení a služieb, nevyhnutných na to, aby sa návštevník mohol v cieľovom mieste ubytovať, stravovať a vykonávať rôzne rekreačné a kultúrne aktivity. Pričom objem a štruktúra infraštruktúrnych zariadení je ovplyvnená najmä charakterom primárnej ponuky, jej funkciami a významom, ako aj dĺžkou využívania počas roka. *„Sekundárna ponuka má vo vzťahu k primárnej ponuke komplementárny charakter. To znamená, že v cieľovom mieste sa vytvárajú také podniky a inštitúcie cestovného ruchu, ktoré majú zabezpečiť využívanie primárnej ponuky“*, definuje Gúčik (2010, s. 188).

Cieľom infraštruktúrnych zariadení je teda využitie funkcií primárnej ponuky. Hlavným poslaním týchto zariadení je poskytnutie možnosti využívania voľného času aktívnou formou a tým prispieť k uspokojeniu dopytu v cestovom ruchu. Gúčik (2010, s. 172) dodáva, že *„v tomto procese majú rozličnú úlohu aj zariadenia všeobecnej infraštruktúry, najmä obchodnej, komunálnej, zdravotníckej ap., ktorých služby sú nevyhnutné z hľadiska komplexnosti uspokojovania potrieb návštevníkov.“*

Okrem existencie infraštruktúrnych podnikov a zariadení cestovného ruchu a všeobecnej infraštruktúry je nevyhnutná existencia sústavy ďalších inštitúcií, ktoré vytvárajú rámec pre podnikanie a rozvoj cestovného ruchu. Pričom *„podniky patria so súkromného sektora a inštitúcie cestovného ruchu do verejného sektora, prípadne ide o mimovládne organizácie (tzv. tretí sektor)“*, upresňuje Gúčik (2010, s. 188) a spolu tvoria organizačnú štruktúru cestovného ruchu.

Aby mohlo dôjsť k zhodnoteniu primárnej ponuky v cestovom ruchu musí existovať sekundárna ponuka, a to podniky a inštitúcie cestovného ruchu, ktoré sú ekonomicky činné a produkujú tovary a služby na uspokojenie potrieb návštevníkov v cestovnom ruchu. Podnikom cestovného ruchu pritom rozumieme organizačnú jednotku, ktorá produkuje statky a služby na uspokojovanie potrieb návštevníkov v cestovnom ruchu, pričom ich ponúkajú ako jednotlivé služby alebo balíky služieb, poznamenáva Gúčik (2010).

2.1 Ubytovacie zariadenia

Služby ubytovacích podnikov sú kľúčové pri rozvoji pobytového cestovného ruchu. Návštevníci vyžadujú ubytovanie počas cestovania a pobytu v cieľovom mieste. Technickú základňu na poskytovanie ubytovacích služieb tvoria ubytovacie zariadenia, ktoré tvorí budova, priestor alebo plocha, kde sa verejnosti poskytuje prechodné ubytovanie a s tým spojené služby (Gúčik, 2010).

2.1.1 Ubytovacie zariadenia v meste Banská Bystrica

Banská Bystrica ako cieľové miesto poskytuje ubytovanie v rôznych kategóriách a triedach ubytovacích zariadení, podľa Vyhlášky č. 277/2008 Z. z. o klasifikácii ubytovacích zariadení, vid' Tabuľka 3. Hotel je tu definovaný ako ubytovacie zariadenie, používané na prechodné ubytovanie hostí a má viac ako 10 izieb. V Banskej Bystrici a okolí sa nachádza 7 ubytovacích zariadení kategórie hotel.

Vo väčšej miere je v rámci Banskej Bystrice zastúpené ubytovanie v penziónoch. Podľa Vyhlášky č.277/2008 Z. z. sa penziónom rozumie jednoduché ubytovacie zariadenie hotelového typu s minimálne 5 izbami a najviac 4 lôžkami na izbe. V Banskej Bystrici sa nachádza 17 ubytovacích zariadení typu penzión, vid' Tabuľka 2.

Okrem hotelov a penziónov mesto Banská Bystrica ponúka aj ubytovanie v apartmánach. Vyhláškou č. 277/2008 Z. z. sa apartmánovým domom rozumie ubytovacie zariadenie zvyčajne so sezónnou prevádzkou, pričom poskytuje hosťom prechodné ubytovanie minimálne v 8 apartmánach alebo štúdiách. V Banskej Bystrici ide o apartmánový dom ACCORD***. Ďalšou špecifickou kategóriou ubytovania v meste je motel. V Banskej Bystrici sa nachádza Motel MADONA.

Ďalšou kategóriou ubytovania v Banskej Bystrici je ubytovanie v turistických ubytovniach. Podľa Vyhlášky č. 277/2008 je turistická ubytovňa ubytovacie zariadenie s väčším počtom lôžok na izbách, ktoré majú spoločné hygienické zariadenia. V Banskej Bystrici sa ponúka 5 takýto zariadení. A to je Turistická ubytovňa MILVAR, Ubytovňa v Radvani, Hotel SAD - Turistická ubytovňa, Polyfunkčný objekt Slovenskej zdravotníckej univerzity a Ubytovňa STAVPROJEKT.

Tabuľka 2 Konkrétne podniky jednotlivých kategórie UZ v Banskej Bystrici

Kategória: Hotel
Hotel Arcade***, Hotel Dixon****, Hotel Lux***, Hotel Národný dom***, Hotel Kúria***, Hotel Urpín City residence garni***.
Kategória: Penzión

Penzión Adonai Slovakia, Al Corso Pension, Penzión Amarys, Art Pension Dans Le Parc, Penzión Bella, Penzión Boca, Penzión Expo, Penzión Grand, Penzión H44, Penzión Kúria, Penzión Maják, Penzión Medený Hámor, Penzión Moyzes, Penzión Olympia, Penzión Spaez, Penzión Uhlisko, Penzión Villa Maura
Kategória: Apartmánový dom
Apartmánový dom ACCORD***
Kategória: Motel
Motel Madona
Kategória: Turistická ubytovňa
Turistická ubytovňa MILVAR, Ubytovňa v Radvani, Hotel SAD - Turistická ubytovňa, Polyfunkčný objekt Slovenskej zdravotníckej univerzity, Ubytovňa STAVPROJEKT.

Prameň: Vlastné spracovanie, 2017

Tabuľka 3 Kategórie a počty ubytovacích zariadení v meste Banská Bystrica

Kategória ubytovacieho zariadenia	Počet ubytovacích zariadení
Hotel	6
Penzión	19
Apartmánový dom	1
Motel	1
Turistická ubytovňa	5

Prameň: Vlastné spracovanie, 2017

2.1.2 Ubytovacie zariadenia v okolí mesta Banská Bystrica

Ak sa pozrieme na ponuku ubytovania v okolí Banskej Bystrice, viď Tabuľka 5, vidíme mnohoraké zastúpenie jednotlivých kategórií ubytovacích zariadení. Rozpis konkrétnych ubytovacích zariadení zobrazuje Tabuľka 4. Vidíme tu najpočetnejšie zastúpenie penziónov, na druhom mieste ubytovanie v súkromní a na treťom zastúpenie hotelov.

Tabuľka 4 Konkrétne podniky jednotlivých kategórie UZ v okolí Banskej Bystrice

Kategória: Hotel
Hotel Brusno*** (Brusno), Hotel Donovaly** (Donovaly), Hotel Galileo***** (Donovaly), Residence Hotel***** (Donovaly), Horský hotel Kráľova Studňa (Harmanec), Hotel Gala kongres***** (Hronsek), Hotel Kaskády***** (Sliač), Hotel Altenberg*** (Staré hory), Horský hotel Šachtička*** (Šachtičky), Hotel Lesák (Tajov), Hotel Grand Viglaš (Viglaš), Hotel Tennis***** (Zvolen)
Kategória: Penzión
Penzión Donly (Donovaly), Penzión Encián (Donovaly), Penzión Limba (Donovaly), Penzión u Marsa (Donovaly), Penzión Vodár (Donovaly), Penzión Zornička (Donovaly), Penzión MI-MA (Kováčová), Penzión Energy (Králiky), Penzión Horec (Králiky), Penzión Králiky (Králiky), Penzión Kremnička (Kremnička), Penzión Pod pyramídou (Kremnička), Penzión U Vinca (Kremnička), Penzión U Hastrmana (Riečka), Penzión Selčianka (Selce), Penzión Čachovo (Selce), Penzión u Satmara (Sliač), Penzión Villa Golf (Sliač), Penzión Daymont (Staré hory), Penzión St. Maria (Staré hory), Penzión Daubner (Špania dolina), Penzión

Klopačka (Špania dolina), Penzión Slniečko (Tajov), Penzión Holub (Tajov), Penzión Sant Bernard (Turecká), Penzión Bocian (Vlkanová)
Kategória: Ubytovanie v súkromí
Ubytovanie Ján Škondej (Brusno), Chata Pod Magurou (Donovaly), Centrum účelových zariadení stredisko Smrekovec (Donovaly), Chata Borinka (Králiky), Chata Nad Králikmi (Králiky), Privát Veterník (Králiky), Ubytovanie Kordíky-Chata (Kordíky), Chata Lubetha (Ľubietová), Horská chata Pod Hrbom (Ľubietová), Ubytovanie A. Kozáková (Malachov), Chata Slovenka (Moštenica), Villa Green (Sliač), Horská chata Pleše (Podkonice), Ubytovanie u Janky (Slovenská Ľupča), Ubytovanie Pri kamennom ranči (Slovenská Ľupča), Chalupa Špania dolina (Špania dolina), Chalupa Katarína (Špania dolina), Chata Longi (Špania dolina), Chalupa Španka (Špania dolina), Chata Salašky (Turecká)
Kategória: Apartmánový dom
Apartmánový dom Palisády (Donovaly), Apartmán Na Obraze (Horné Pršany)
Kategória: Kemping
Autokemping Tajov – Veľký dvor (Tajov)
Kategória: Turistická ubytovňa
Turistická ubytovňa (Harmanec)

Prameň: Vlastné spracovanie, 2017

Tabuľka 5 Kategórie a počty ubytovacích zariadení v okolí mesta Banská Bystrica

Kategória ubytovacieho zariadenia	Počet ubytovacích zariadení
Hotel	12
Penzión	26
Apartmánový dom	2
Ubytovanie v súkromí	20
Turistická ubytovňa	1
Kemping	1

Prameň: Vlastné spracovanie, 2017

2.2 Pohostinské zariadenia v Banskej Bystrici

Stravovacie služby uspokojujú potreby výživy a sú jednou zo základných podmienok rozvoja cestovného ruchu. Technickú základňu pre poskytovanie stravovacích služieb tvoria pohostinské zariadenia, ktoré uspokojujú potreby nielen návštevníkov v cestovnom ruchu, ale aj miestneho obyvateľstva (Gúčík, 2010).

Podľa charakteru poskytovaných služieb môžeme rozdeliť pohostinské zariadenia na zariadenia základného stravovania, zariadenia doplnkového stravovania a zariadenia spoločenských a zábavných služieb, podľa Gúčíka (2010).

K zariadeniam základného stravovania zaraďujeme reštaurácie, motoresty a jedálne so samoobsluhou. Zariadenia doplnkového stravovania tvorí denný bar, apertitív bar, grillbar, snackbar, pizzeria, bistro, bufet a hostinec. Za zariadenia spoločenských a zábavných služieb môžeme považovať kaviareň, espresso, libresso, cukráreň, vináreň, vinotéka, viecha, pivnica, piváreň, nočný klub, varieté, dancingklub, diskoklub, billiardklub (Gúčík, 2010). Konkrétne

pohostinské zariadenia v Banskej Bystrici zobrazuje Tabuľka 6. Početnosť jednotlivých zariadení zobrazuje Tabuľka 7.

Tabuľka 6 Konkrétne pohostinské zariadenia v Banskej Bystrici

Reštaurácie
Angels Restaurant and Bar, Amarys, Basket, Bašta, Belveder Restaurant, Bernardov dvor, BaB Café Restaurant, Boca reštaurácia, Bystrický dukát, Cechová reštaurácia, Cosmopolitan Café and Restaurant, Červený rak, Dublin Café and Restaurant, Fishmen, Forum Café – Restaurant, Frais, Fresh, Healthy Food, Kong Kong, Kredit, Kúria reštaurácia, Magnoli, Maják, Mamut, Mediterran Restaurant, New Angus Restaurant, Olivo, Olympia reštaurácia, Papuča, Plzeňská reštaurácia, Rebierko, Reštaurácia pod hradom, Reštaurácia vo Fiate, Bystrická klubovňa, Smart Food, Gurmán, Silver, Slovak Restaurant and Pub, Slovenská reštaurácia, Reštaurácia u Petra, Zlatý Bažant, Žlté Piesky, Steak House
Pizzerie
Pizzeria Alba, Ciao Pizzeria, Corona Pizzeria, Evijo Pizzeria – Národná, Evijo Pizzeria – Sásová, Franko Pizza, Chilli Pizza Restaurant, Michelangelo Pizzeria, Persia Reštaurácia a Pizzéria, Rusticana Pizzeria
Kaviareň
Sun Café, Bamboo, Dias, Loonge, Point, Positivo, Čarovňa, Elle Café, Gavalier, La Passione, Lavazza, 3 Café
Pivnica
Pivnica Budvar
Fast Food
Mc Donald's, KFC, Copaline, Papa Chicken
Bar
Klub hudby a divadla, Avenue, Bodega de la Havana, U Kemov, Cult club, Hawaii Pub, Helldorado Pub, Jazz Klub 12, Kapitol Pub, Klub 77, Luxor, Monopol, Nautilus Pub, Rock klub Tartaros, Sherwood Pub, Smädny Mních, Stella-Pub, Tiris Pub

Prameň: Vlastné spracovanie, 2017

Tabuľka 7 Počet pohostinských zariadení v Banskej Bystrici

Počet zariadení (približný)	43
Pizzeria	10
Kaviareň	12
Pivnica	1
Fast Food	4
Bar	18

Prameň: Vlastné spracovanie, 2017

Segment návštevníkov. Z prieskumu potenciálu Banskej Bystrice pre infraštruktúrne podniky a zariadenia cestovného ruchu môžeme vyvodiť záver, že Banská Bystrica ponúka rozmanité kategórie ubytovacích zariadení. Banská Bystrica disponovala v roku 2014 celkovou ubytovacou kapacitou 1629 lôžok, podľa Bartošová at al. (2016). Pričom najpočetnejšie

a najvyužívanejšie sú penzióny, ak vychádzame z ich zastúpenia na celkových ubytovacích zariadeniach, podľa Tabuľky 3 a Tabuľky 5.

V prieskume pohostinských zariadení sme našli zariadenia vhodné pre športovcov napr. reštaurácia Smartfood. V rámci pohostinských zariadení a segmentu športovcov a podujatí je nevyhnutná dlhšia otváracia doba podnikov, minimálne do 10-11 večernej hodiny.

Ďalej odporúčame zvýšiť úroveň spolupráce ubytovacích a stravovacích podnikov s organizátorom podujatia, z titulu participácie na konkrétnom produkte a pod. Účinným nástrojom ako zvýšiť dopyt zariadení môžu byť aj rôzne kombinácie zliav, bonusov a pod.

3. ŠPORTOVÉ PODUJATIA V BANSKEJ BYSTRICI 2017

Všetky športové podujatia organizované v Banskej Bystrici na rok 2017 zachytáva Tabuľka 8. Pri spracovávaní Tabuľky 8 sme sa zamerali na cieľovú skupinu študentov a white collar. Taktiež sme určili, či dané športové podujatie je rekreačného, respektíve profesionálneho charakteru alebo kombinácia oboch týchto možností. Zároveň sme v tabuľke vyznačili top športové podujatia, zvýraznené červenou farbou.

Medzi top športové podujatia patrí Banskobystrická latka, Banská Bystrica Cup, medzinárodné cyklistické preteky okolo SR, Banskobystrický maratón a Banskobystrická plavecká 24 – hodinovka. Tieto športové podujatia majú aj väčšiu propagáciu v porovnaní s inými športovými podujatiami. Okrem toho, že sú prezentované na stránke mesta Banská Bystrica, majú aj svoje webové stránky, facebookové stránky a súčasťou sú aj propagačné letáky. Z týchto top športových podujatí sme si vybrali pre náš projekt banskobystrický maratón a to preto, lebo chceme vytvoriť produkt, ktorý sa dá dobre kombinovať s kultúrnymi podujatiami a je tu potenciál aj reálne takýto produkt vytvoriť.

Tabuľka 8 Športové podujatia organizované v Banskej Bystrici v roku 2017

č.	NÁZOV PODUJATIA	DÁTUM	OPIS PODUJATIA	CIEĽOV Á SKUPINA	PROFESION ÁLNE/ REKREAČN E	PROPAGÁCIA
1.	SOFTIP TROJKRÁĽOVÝ VEČERNÝ BEH	6. január	5 km beh v novoročnej atmosfére mesta	Študenti, white collar	Rekreačne, profesionálne	http://marathonbbtour.sk/ marathon-bb-tour-body- informacie.menu WEB MESTA FACEBOOK
2.	VISEGRAD CUP 2017	21. – 22. január	Medzinárodné preteky psích záprahov (Králiky)	Študenti, white collar	Profesionálne, rekreačne	http://www.folklorfest.sk/ 5821-visegrad-cup- kraliky-2017-preteky- psich-zaprahov-/ WEB MESTA FACEBOOK LETÁKY
3.	BANSKOBYSTRI CKÁ LATKA	8. február	Medzinárodný halový atletický míting v skoku do výšky	Študent, white collar	profesionálne	http://banskobystrickalat ka.sk/ WEB MESTA FACEBOOK LETÁKY
4.	JUDO GRAND PRIX	18.-19. február	Medzinárodný turnaj v jude žiakov	Študenti	Profesionálne, rekreačne	http://www.judodukla.sk/ index.php/grand-prix WEB MESTA FACEBOOK
5.	BEH V TME	15. marec	Akciu organizovanú Slovenskou glaukomovou spoločnosťou a Lions klubom BB.	Študenti, white collar	Rekreačne	WEB MESTA LETÁKY
6.	BANSKÁ BYSTRICA CUP	25. – 26. marec	Medzinárodné plavecké preteky (10. ročník)	Študenti, white collar	Profesionálne	http://www.plavanie.eu/p reteky/rozpis_bb_cup_17 .pdf

						WEB MESTA FACEBOOK LETÁKY
7.	CVIČENIE PRE DOBRÚ NÁLADU	3. apríl – 29. máj	V Štátnej vedeckej knihnici (každý pondelok a štvrtok)	Študenti, white collar	Rekreačne	http://www.cvicte.sk/cvicate-sk/vyskacte-si-peknou-postavu-i-dobru-naladu WEB MESTA
8.	FARBÁM NEUJDEŠ	10. jún	zábavný charitatívny 5 kilometrový beh	Študenti, white collar	Rekreačne	http://www.farbamneujdes.sk/zavod/15-1/ FACEBOOK LETÁKY
9.	MEDZINÁRODNÉ CYKLISTICKÉ PRETEKY OKOLO SR	7. – 11. jún	Štart prvej etapy medzinárodných pretekov	Študenti, white collar	Profesionálne	http://www.okoloslovenska.com/ WEB MESTA FACEBOOK - stránka LETÁKY
10.	O POHÁR MESTA BB	13. jún	Medzinárodné preteky mládeže a veteránov v skokoch na lyžiach	Študenti, white collar	Profesionálne rekreačne	WEB MESTA http://www.podujatiabb.sk/
11.	SLOVENSKÝ POHÁR SILNÝCH MUŽOV	17. jún	Silová súťaž pre mužov	Študenti, white collar	Rekreačne	http://www.slovakstrongman.sk http://www.podujatiabb.sk/
12.	TOUR DE VOLCANO POĽANA	2. júl	Medzinárodné cyklistické podujatie (začiatok Mičinská cesta BB)	Študenti, white collar	Profesionálne, rekreačne	http://www.tourdevolcano.sk/ WEB MESTA
13.	PARKOUR MEETING BB	27. – 30. júl	Medzinárodné stretnutie parkouristov	Študenti, white collar	Profesionálne, rekreačne	WEB MESTA FACEBOOK LETÁKY
14.	BANSKOBYSTRI CKÝ MARATÓN	3. september	Medzinárodné bežecké podujatie, maratón aj polmaratón	Študenti, white collar	Profesionálne, rekreačne	http://www.marathonbb.com/ WEB MESTA http://www.podujatiabb.sk/ FACEBOOK LETÁKY
15.	GRAND PRIX SNP V KRASOKORČU LOVANÍ	18. – 20. november	Veľká cena v krasokorčuľovaní 55. ročník	Študent, white collar	Profesionálne	WEB MESTA http://emsbb.sk http://www.podujatiabb.sk/ LETÁKY
16.	BANSKOBYSTRI CKÁ PLAVECKÁ 24 HODINOVKA	december	Oblíbené plavecké podujatie pre obyvateľov mesta BB	Študent, white collar	Rekreačne, profesionálne	WEB MESTA http://emsbb.sk http://www.podujatiabb.sk/ LETÁKY

Prameň: Vlastné spracovanie, 2017.

4. PRÍKLADY DOBREJ PRAXE PRODUKTU MESTA V KOMBINÁCIÍ SO ŠPORTOVÝMI PODUJATIAMÍ

V poslednej časti uvádzame päť príkladov dobrej praxe produktu slovenských cieľových miest a zahraničných miest v spojení športovej udalosti a kultúrneho vyžitia účastníkov.

4.1 Biela noc a Medzinárodný maratón mieru

Biela noc je najväčší a najnavštevovanejší festival súčasného umenia na Slovensku. Prestížny medzinárodný umelecký projekt, ktorý má za úlohu priblížiť širokej verejnosti súčasné formy umenia ako aj netradičné, nepoznané a významné miesta európskych metropol.

Biela noc vznikla v Paríži v roku 2002. V roku 2013 ju navštívilo viac ako dva a pól milióna ľudí. Z Paríža sa počas niekoľkých rokov projekt rozšíril aj do miest ako New York, Los Angeles, Chicago, Miami, Santa Monica, Montreal, Toronto, Rím, Tel Aviv, Gaza, Jeruzalem, Madrid, Brusel, Riga, Bukurešť, Amsterdam, Brighton, Turín, Naples, Petrohrad, Košice a Bratislava. Po piatich úspešných košických ročníkoch sa Biela noc v roku 2015 rozšírila do hlavného mesta Slovenskej republiky spájajúc tak východ a západ krajiny súčasným umením.

Ciele Bielej noci:

- podporovať a šíriť súčasné formy umenia,
- podnietiť záujem širokej verejnosti o súčasné umenie,
- podporiť tvorbu domácich a zahraničných umelcov a vznik nových kvalitných umeleckých diel,
- priniesť do Košíc a Bratislavy svetovú umeleckú špičku,
- podporiť kultúrny turizmus mesta,
- podporiť rozvoj kreatívneho priemyslu v meste,
- zviditeľniť netradičné, nepoznané ale aj významné miesta Košíc a Bratislavy,
- spojiť prostredníctvom umenia Košice a Bratislavu so svetovými metropolami, ktoré sú nositeľmi tejto prestížnej značky WHITE NIGHT,
- edukovať publikum každej vekovej kategórie,
- šíriť interpretáciu umenia pre detského diváka,
- podporiť rozvoj dobrovoľníctva a kultúrnej mediácie,
- podporiť participačné umelecké a sociálne projekty pre sociálne alebo zdravotne znevýhodnené skupiny ľudí.

Medzinárodný maratón mieru (MMM) v Košiciach nie je samozrejme venovaný výlučne iba behu a bežcom. Je festivalom spoločenských, športových a kultúrnych aktivít prinášajúcich účastníkom, hosťom i všetkým Košičanom zábavu i možnosť stráviť príjemné chvíle v atmosfére tohto výnimočného podujatia. Medzinárodný maratón mieru (MMM) v Košiciach

alebo Košický maratón je najstarší maratón v Európe a tretí najstarší na svete (po Bostonskom a Yonkerskom maratóne). Po prvý raz sa bežal v roku 1924. MMM štartuje každoročne v prvú októbrovú nedeľu o 9:00 hod. spreď hotela Doubletree by Hilton (bývalý hotel Slovan) na Hlavnej ulici.

4.2 Farbám neutečieš a CORAZON – Deň otvorených dverí Olomouc

Farbám neutečieš je fenomenálny farebný beh, ktorý bude mať v roku 2017 už svoje 4. pokračovanie v meste Olomoc. Trať dlhá 5000 metrov a 5 farebných zón, kde zážitok spočíva v explózii farieb. Celú akciu dopĺňa bohatý sprievodný program. Podujatie je určené najmä pre mladých ľudí a rodiny s deťmi.

Corazon je centrum aktivít. Dostupné informácie ohľadom dňa otvorených dverí v centre nájdeme na ich webovej stránke <http://corazon-os.cz/>. Na návštevníkov čaká prírodná záhrada, zvieratá, vozenie na koni alebo poníkovi. Podujatie je určené najmä pre deti. Uvedené podujatie sa koná 6. mája 2017.

4.3 Olomoucký 1/2 Maratón a Moravia Sport Expo 2017

Olomoucký ½ Maratón je ohodnotený zlatou známosťou kvality od Medzinárodnej asociácie atletických federácií (IAAF), patrí medzi najvýznamnejšie bežecké a atletické akcie v Českej republike. Zahŕňa aj rodinný beh (3 km) a hudobný festival. Toto podujatie je určené pre rodiny s deťmi a milovníkov behu.

Moravia Sport Expo 2017 je výstava športových potrieb, kde sa prezentujú športoví predajcovia na výstavisku Flóra v Olomouci. Počas výstavy si možno vyzdvihnúť štartovné čísla pre maratón. Na návštevníkov čaká množstvo súťaží a bohatý program. Podujatie sa koná 20. – 24. apríla 2017.

4.4 Ratrak Stage Party Priehyba a Hero Season Trophy Jasná Nízke Tatry

Hero Season Trophy sú výnimočné preteky v obrovskom slalome určené pre mladých ľudí. Preteky sa konajú v Jasnej aj vo Vysokých Tatrách. Sú určené pre verejnosť a prihlásiť sa môže ktokoľvek. Preteky bude sprevádzať perfektná Apres ski zábava. V Jasnej sa o zábavu postará PABLIC DJ spolu so sexi tanečnicami, ktorí opäť roztancujú celú Priehybu. Vo Vysokých Tatrách bude Apres ski zábava gradovať na terase Štart. Víťaz v každom lyžiarskom stredisku bude slávnostne korunovaný za hrdinu lyžiarskej sezóny 2016/2017

Ratrak Stage Party Priehyba je podujatie ktoré je spojené s obľúbenou lyžiarskou lokalitou Priehyba, s výhľadom na Chopok. Priehyba ožije počas zimnej sezóny s produkciou populárnych dídžejov – Ratrak stage party. Uvedené podujatie sa organizovalo 24. marca 2017.

4.5 Mesto Stoke on Trent – US Girls Rocks a Veľký rodinný víkend

US Girls Rocks je jednodňový festival pre dievčatá a ženy od 14 rokov, kde si môžu vyskúšať rôzne aktivity určené výlučne pre nich. Vstup je voľný a medzi hlavné atraktívne aktivity patrí yoga, aerobics, spinning, korčuľovanie a mnohé iné (viď Obr. 1). Atmosféru dotvára hudba tvorená ženskými DJ's. Podujatie sa konalo 11. marca 2016 vo Veľkej Británii.

Veľký rodinný víkend - THE BIG FAMILY WEEKEND (viď Obr. 2) je druhým podujatím vo vyššie spomínanom britskom meste je, ktorý je rozdelený do dvoch dní a zahŕňa prevažne športové bežecké aktivity spojené s príjemným, napr. family running, dog walk, family tennis. Každá aktivita má vymedzený časový harmonogram a presné miesto. Toto podujatie je určené výhradne pre rodiny s deťmi.

Obr. 1: US Girls rocks



Obr. 2: THE BIG FAMILY WEEKEND



Záver

Cieľom práce bolo preskúmať súčasnú ponuku cestovného ruchu mesta Banská Bystrica a ponuku športových podujatí ako Európskeho mesta športu 2017 ako predpoklad tvorby produktu mesta BB so zameraním na účastníkov športových podujatí.

Výsledky práce poukazujú na možnosti kombinácie služieb a podujatí v rámci produktu mesta so zameraním na športové podujatia. V súvislosti s titulom Európske mesto športu, ktorého je mesto Banská Bystrica držiteľom v roku 2017 je vytvorenie produktu športového podujatia v kombinácii s atraktivitami kultúrno-historického a prírodného potenciálu zároveň možnosťou udržateľnosti športových podujatí v budúcnosti.

Na príkladoch dobrej praxe vidíme potenciál mesta Banská Bystrica najmä v kombináciách súčasnej ponuky s jedným z najsilnejších športových podujatí mesta, a to Banskobystrickým maratónom, ktorý je spojený aj s programom pre rodiny s deťmi. Náčrt kombinácie je nasledovný:

- sobota: rekreačné preteky pre rodiny s deťmi + program Banskobystrického divadla na rázcestí (počas dňa), športové expo (podvečerné hodiny),
- nedeľa: hlavné preteky Banskobystrický maratón.

Druhou alternatívou je spojenie Banskobystrického maratónu s Festivalom svetla vo večerných hodinách, najmä pre rodinných príslušníkov pretekárov, čo by zvýšilo atraktivitu mesta. Zvyšuje to však nároky na organizačné zabezpečenie podujatia, najmä v súvislosti s prípravou techniky festivalu svetla a zároveň bežeckej trate.

Kombinácia produktu športového podujatia s programom Banskobystrického divadla na rázcestí má potenciál aj v prípade športového podujatia „Farbám netečieš“, ktoré je určené najmä rekreačným športovcom, rodinám s deťmi a mladým ľuďom.

Aktívna účasť neprofesionálnych športovcov sa stáva súčasťou života ľudí žijúcich vo veľkých mestách s náročnou duševnou prácou (veľké spoločnosti a nadnárodné korporácie). Tento segment sme označili ako white collar workers. Šport a osobitne účasť na podujatiach je súčasťou životného štýlu. Aj tomuto segmentu dokáže mesto ponúknuť produkt najmä v prípade vhodnej kombinácie športového podujatia a voľno-časových aktivít, prípadne nočného života.

Predpokladom vytvorenia kvalitného produktu je aj vhodná kombinácia podujatia a programu s ubytovacími zariadeniami. Z výsledkov analýzy vyplýva, že sekundárna ponuka mesta je široká, ponúka množstvo zariadení rôznej kategórie aj triedy pre všetky segmenty.

Zoznam použitej literatúry

GÚČIK, M. 2010. Cestovný ruch. Úvod do štúdia. Banská Bystrica: Slovak-Swiss Tourism, 2011. 308 s. ISBN 978-80-89090-80-8.

Vyhláška 277/2008 Z.z.

<http://www.fatranskatma.sk/info.php>

<http://ssmuzeum.sk/>

<http://www.podujatiabb.sk/tradicna-chut-jari-otvaranie-banosa>

<http://podujatiabb.sk/united-europe-jazz-festival-0>

<http://thelegitsblast.com/o-festivale/>

<http://www.muzeumsnp.sk/kalendar-podujati/oslavy-72-vyrocia-slovenskeho-narodneho-povstania/>

<http://slovakia.travel/operalia-banska-bystrica-operny-festival>

<https://www.siaf.sk/program/>

<http://www.barbakanfest.sk/#/novinky/?clanok=235>

<http://www.sdetmi.com/podujatia/detail/32876/banskobystricke-vianoce-2016-/>